

Til Føroya veljarar!

Framhald frá 1. síðu.

við donsku myndugleikarnar vilja vit, sum ein vinnulivsmaður tók til, longu undir hesum landsstýrinum hava fingið at kalla tey fiskiskip, okkum tørvar.

3. EGNISUDVIKLINGSLÖGIN OG FØROYSKA VINNULIVID

Sitandi landsstýrið legði til brots at fáa hesa lóg at virka í størstnum munni her á landi.

Og nú er greitt til tess.

Lögin er í gildi fyri Føroyar við, og vit kunnu sambært hesa lóg og lögina um industrián fáa pening til loysn av sjálvst teimum mest peningakravmiklu uppgávum, um vit hava skilagóðar ætlanir og vanliga kravda eginpening.

4. HÚSABYGGILANSSKIPAN

Allir føroyingar hava nú ígjøgnum langar tíðir saknað góð og rimilg lánlikindi til frama fyri hús, serliga sethúsabyggingina.

Sitandi landsstýrið legði árátt um borð fyri at fáa henda spurningin loystan.

Og nú er komið at kalla undir land. Östifternes kreditforening hevur avgjört at fara lánvirki sitt til Føroyar, og á tingborði liggur uppskot frá landsstýrinum um eina serliga løgtingslóg, ið heimilar úngið at geva veðhald fyrí uppskoyttislán, 30 % 2. veðhald aftrat 1. veðhaldsláni um 40—50 % altso ialt 70—80 %.

Vónandi verður henda nýggja byggi-lánskipan í lagi komandi ár.

5. SJÚKRAHÚSBYGGINGIN Í FØROYUM

Eitt gamalt mál, sum hevur ligið í naggatóðni og ikki komið um fljóða.

Sitandi landsstýrið hevur gjørt hetta mál til eitt av sínum hjartamálum at fáa fram.

Og nú liggur landið soleiðis, at vit kunnu siga, at byggingin av einum landsjúkrahúsi, mett til at koma at kosta um 13 milliónir, og av einum sinnissjúkrahúsi, mett at koma at kosta um einar 36 milliónir, er komin undir land.

Alt tykt at liggja so væl fyri, at skjótt verður farið undir byggiarbeiði.

Eitt gleðiligt framstig, so illa sum vit í lotuni liggja viðvíkjandi landsjúkrahúsi og sinnissjúkrahúsið avdráttum!

6. HIN SOCIALALÖGGÁVAN EINS GÓÐ HJÁ OKKUM SUM Í DANMARK

Hetta var eitt ófrávikiligt krav frá javnaðarmonnum til teirra, sum komu at gera landsstýri saman við teimum.

Fólkaflokkurin og tjóðveldisflokkurin vildu ikki ganga undir hetta krav javnaðarmanna.

Sum øllum kunnugt er hetta kravið longu gingið út, socialar lógir eru framdar, sum gera okkara socialu forsgin eins góða og hon er úti á landinum í Danmark.

Eitt hitt gleðligasta framstigið, ið er hent í Føroyum.

Men nú eru menn longu farnir longur niðri. Teir hava gjørt socialu forsgina mun betri enn.

Landsstýrið er við at fyrireika uppskot til komandi tingsetu at ígjøgnumfara somu víðari føring av socialu lög-gávu fyri Føroyar. Talan er um eina hækking av grundstignum og at lata forsgarpeningina vera eins stóra yvir alt landið — nú er hann hegrí í størstodnum enn úti á landinum.

Hetta er eitt mál sum javnaðarmenn úr Føroyum kann verða til stóran stuðul fyri á danatingi.

7. HÆKKING AV FISKIMANNA MINSTULON OG ÚTRÓÐRASTUDNINGINUM

At hækka minstuløn fiskimanna uppi 1000 kr hevur javnaðarflokkurin barst fyri — leingi einsamallur. Men tað bar ikki til.

Nú bar betri til. Uppskotið sum javnaðarmenn striddust fyri, var 1050 kr. Men so kom tjóðveldið við Erlendi Patrussyni við uppskoti at hækka ta í 1954 galdandi minstuløn við pristalinum Erlendur P. fiskimannafelagsins vegna var ta gingin við at lækka hana frá 800 niður í 650. Henda hækking vildi bara týtt eina minstuløn uppi 864 kr. sambært útróknung av pristalsnevndini.

Nú bar ikki til at vinna ein meirluta fyri stóri hækking enn 900 kr. Men frá 700 upp í 900 er eitt munandi stig.

Harafrat eydnaðist at fáa útróðrastudningin frá 2 og 5 oyru til atvikavist 6 og 9 oyru kg.

Menn, sum í dag avreiða hýsu fyri 65 oyru, fáa veruliga 74 oyru fyri kg — og tað er við høvðinum.

8. SJÓMARKIÐ FRÁ 3 MILUM TIL 6+6 SJÓMIL

8-ára fólkaflokksmeirluta landsstýri gjordu sum kunnugt ta dáragerð at ganga við til at seta sjómarkið til 3 sjómil bara við tí bata, at linjurnar vóru sum teir taka til »eitt sindur upprettadare«. Og so var hesin sáttmáli settur at gjalda í 10 ár.

Hesa dáragerð hevur sitandi landsstýri bót væl uppá við at fáa bretar at ganga við til at broyta sáttmálan soleiðis, at uppsagnartíðin verður stytta við 4 árum, altso frá 67 til 63, og soleiðis, at 12 milamarkið verður sett fyri allar tjóðir uttan bretska, ið tó má fiska uttan fyri 6 sjómil til 1963, ta verður, um vit vilja, eisini bretska tjóðin at noyðast at fara út um 12 mila markið.

Linjurnar fyri 6+6 milamarkið eru eitt sindur minni »upprettadare« enn við 3 milamarkið hjá 8-ára fólkaflokks meirlutalandsstýrinum.

9. STUDENTASKÚLIN

Nú er trætan á gosi um studentaskúlan. Tjóðveldið tyktist at vera farið úr sínum góða skinni móti føroyska studentaskúlanum.

Men veruleikin er so tann, at 8-ára fólkaflokksmeirlutastýri fekk onga studentaskúlabygging í lagi.

Undir hesum landsstýrinum er byggingin vörðin til ein veruleika — nú byggja menn studentaskúla uppi í Hoydølum, ið er ætlað at verða okkara »uni versitetsbýur«.

10. LÆRARASKÚLABYGGING

Ein skensul og skommi sum lærarskúlaundirvísingin hevur verið fyri við høli. Einkin høli, rikist frá einari læntari stovu her og har fyri og aðrari eftir. 8-ára fólkaflokks meirlutastýri gjordi einki at bota um hesi ræðuligu kor! Her verður nú broyting í. Tað er vörðið álvara í at fáa bygt ein tíðarhóskandi lærarskúla.

11. VEGA- OG HAVNA- OG LENDINGABYGGINGIN.

Samstundis sum øll hesi og onnur stór mál taka seg upp og verða ein veruleiki, verður vega- havna- ravnagnabergsholmál loyst sambært ein av landsstýrinum lagdan 5 áráplán.

Vit kundu hildið á við at tikið fram hópín av áhugamálum og lýst stóðuna til teirra 8-árafolkaflokksmeirlutastýrinum og hjá nútíðandi landsstýri.

Men henda órongiliga og fullkomuliga sakliga lýsingin er ivaleys sum próv forsla, hvør politikkurin er betri og

70 ár

Hósdagin 3. nov. varð ein av okkara gævu monnum Jóan Petur Davidsen, løgtingsmaður sjeyti ár.

Vit ynskja honum hjartaliga tillukku við degnum, og vit takka honum hjartaliga fyri slóðbrótandi stríð sitt fyri arbeiðarafólkiná.

Her skal sjálvandi ikki verða skrivadur nakar »kronikkur« nakar kronologar« til tess er Jóan Petur ov ungdomligur og fúsar til verka.

Hann, ið sær Jóan Petur, skjótan og bragdigan og livandi við í øllum spurningum, øllum livsins áhugamálum, dettur ikki í huga, at her er ein maður, ið er við at leggja frá sær. Nei, ein kennir tað sum, at hesin maður bara stendur í fullum arbeiði, men er til reiðar at fara undir meiri.

Og vit vóna, at Jóan Petur eisini verður at halda fram og vera við í øllum til nýggja, ið stendur fyri.

Tað er ikki ov nógv sagt, at verri búravnur (hetta verður sagt sum ein komplement) enn Jóan Petur hevur verið sum løgtingsmaður fyri Satdoynda finst ikki. Og her er tað merkiliga, at menn í øllum bygdum hava ta kenslu, at hann hevur verið líka nógv fyri teirra bygd sum fyri heimbygd sína.

Havn er bygd á Sandi fyri mongum árum síðani, havn, sum Jóan Petur eigur størstu æruna av. Og nú fer víðkan fram av hesi havn. Og tað vita Sandingar, at henda víðkan eigur Jóan Petur eisini ikki minstu æruna fyri.

Vegur verður bygdur millum Sand og Dal, bryggja bygd í Skálavík og Skopuningar standa fyri at fáa síni havnarviðurskipti bót við peningi, ið jättadur er — framtek, ið hava átt heitasta talsmannin í Jóan Peturi.

Jóan Petur hevur av sonnum verið oyggj síni ein góður talsmaður á tingi. Hann hevur verið Føroyum ein góður sonur, men fyrst og fremst hevur hann verið slóðbrótari fyri arbeiðarahugsjónita, arbeiðararösluni her á landi.

Sum ungur var hann burturi. Har lærði hann ta socialistisku rösluna at kenna og varð hugtikin av henni.

Komin aftur til Føroyar legði hann út í stríðið fyri hesi reinu, men veldug hugsjón. Tað var ikki lystiligt. Hon um motti ikki kún og klapp og von orð, men harðskapur, skógvan og beinavegin forfylgjan, so hann, hóast av allradugligastu fakmonnum, mátti rýma úr Havnini, trýstur av táverandi arbeiðsgevarum ið ikki kundu hoyra orðið socialist.

Men Jóan Petur er megnarmaður. Hann varð ikki jarðsligin. Hann bjargaði sær og konu síni og børnum og er í dag ein friur maður, ið situr á sinum og stendur ikki fyri nokrum manni til svárs fyri nakad.

Ein avreksskapi i orðsins sanna tyðningi!

Tað er Jóan Petur.

Hjartaliga til lukku !!!

sterkari hjá veljarunum at styðja nú tann 15. í hesum.

Eingin við skili og ábyrgd fyri sær sjálvum, landi og fólki kann greiða at kvøðu fyri øðrum enn teimum, ið umboða javnaðarflokkin.

Óngatið megu vit vera við at velja menn, ið leggja seg imóti tí politikki, sum lagt er upp til nú, hvørki á ting ella niður á danating.

Allraminst niður á danating, tí sum land okkara liggur í dag, vannrøkt av teimum, sum framman fyri hesum landsstýri sotu í 8 ár og veruliga einki gjordu, lóttust ikki um vón, so at kalla allar tær stóru og størstu uppgávurnar, sum megna loysast, um livandi kann vera her á landi, vóru óloystar, tá ið hetta landsstýri tók við.

Síðið ikki heima!

Veljið javnaðarmenn á danating !!!

Hugskot um fólkatingsvalið

Hvønn skal eg velja? Kann tað vera ein spurningur fyri ein arbeiðsmann og fiskimann sum meg? Nei!

Eg eri eldri. Havi fylgt við. Veit, hvør ið altíð hevur barst fyri meg, fyri hin minna mannin — og harvið fyri Føroyar, tí vit fiskimenn og arbeiðsmenn eru fjóldin í Føroyum.

Eg minnist — eri sjeyti ár — tá ið javnaðarflokkurin kom á ting. Hann var skjótt kallaður fyri uppskotsflokkurin. Og hvørji vóru uppskotini. Øll, hvørt eitt tað einasta miðaði imóti at gera korini betri hjá okkum, hjá føroyinginum í Føroyum.

Ja, eg minnist, minnist uppskotið um kostbata til fiskimenn, um sáttmálabata, minnist megnaruppskotið um við lóg at veita fiskimanninum hampiligan part av tí stóru pennagahæddini, ið fekkst fyri feskfiskafarmarnar, ið fiskimenn vágaði livið fyri at fáa á markaðin í Bretlandi. Minnist, at um henda lóg, hetta uppskot javnaðarmanna ikki varð samtykt, vildu fiskimenn sitið illa fyri undir krignum.

Eg minnist stríðið fyri ellisrentu og avlamsrentu. Felt, felt og aftur felt. Men so gekk. Hin stóri valsigurin í 1936. Hann fekk sett skjótul á. Aftaná hann góvu sambandsmenn og sjálfstýris menn, ið tá sátu, eftir, men ikki so langt sum javnaðarmenn vildu hava teir at ganga, tað var, at sociala forsgin skuldi vera líka so góð og rúm-sátt sum niðri í Danmark.

Eg var glaður fyri, at eg kortini var á livi, nú ið seinasta takið var vunnit fyri teimum gomlu, avlamsfólkum, sjúku, einkjum, faðirleysum og øðrum treingjandi.

Eg var glaður yvir at liva og siggja, at eisini útróðramenninir eru komnir við bæði viðvíkjandi beinleiðis stuðuli, láni til bátar og størri fôr.

Mangt gott er at minnst tykkum javnaðarmonnum, tað skal eg sum gamal maður ásanna fyri Gudi og hvørjum manni.

Eitt er kortini, sum eg eri keddur yvir, tað er, at landbrúkið tyktist at vera gloymt, tí har gongur aftur á hondini, neytini fækka, dyrkingin minskar, og menn siga mær, at hon minskar, tí at dyrkarnir sleppa ikki av við gróðina, epli, gularotur og annað.

Góðu javnaðarmenn, royni at fáa skil á og stuðul til landbúnaðin, tí gott er at hava hjallin á landinum heldur enn á sjónum. Flestir megna hava hjallin á sjónum, tað gerst ikki við, okkara lagna er henda, men vit eiga ikki at gloyma hjallin á landinum, vit eiga ikki at gloyma at fáa mest møgulegt arbeiði á landinum, tað er tað, sum drýpr drógvast.

Eg ætli mær at velja javnaðarmenn á fólkatingið og eg vil biðja allar av javnaldrum minum og allar slitmenn sum meg velja javnaðarmenn, ja, eg haldi, eg tryggur kann biðja allar føroyingar velja javnaðarmenn á danating.

Gamalur maður.

Verjumálaráðharrin

Framhald frá 1. síðu.

matte páregnes behandlet i og besvaret af statsministeriet, hvor det i alt fald primært hører hjemme, selv om statsministeriet tager forsvarsministeriet med på råd ved behandlingen.

Med venlig hilsen

Poul Hansen.

Sum áður sagt verður Oyggjavegurin gjordur liðugur, tann parturin, ið eftir er, av Føroyum sjálvum sum lagaligast fellur.

P. M. Dam.